

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 7/2015

Září 2015

Slovo, které uzdravuje a může změnit

Jsme zasypáni blátem světa. Tsunami informací se valí přes naše hlavy, srdce a vytrhává člověka z jeho jistot i hodnot. Jako bychom neměli pevnou půdu pod nohama. Přibývá tmy – názorové, hodnotové, narůstá mediální šum, nabídky, v nichž ztrácíme orientaci. Máme strach.

A přece je tu cosi stabilního, jedinečného. Slovo, kterému záleží na mně. Slovo, které se na mě dívá, ve kterém je láska, které nás učí žít a milovat. Slovo, které učí pokoře, pravdě, které má věčnost.

Deo gratias za slovo

Máme slovo Boha, máme světlo. Jen je třeba mu otevřít srdce a ono dá člověku moudrost. Nemění se s módou, ani s ideologiemi - znovu a znovu otevíráme knihy Starého zákona, čteme proroky, listy apoštolů, evangelia.

Slovo mě osvobozuje od šablonovitosti, uzdravuje od duchovní slepoty a necitlivosti. Léčí ve mně vztahy k jiným lidem a napravuje můj pozemský zrak, ale i zrak srdce, abych dobře posoudil sám sebe a uměl se orientovat v různých situacích. Víme dobře, že dnešní člověk nemá odvahu jednat přímo a otevřeně. Stále se vymlouvá a vysvětluje, donekonečna zdůvodňuje proč,

a tak vytváří dojem "rozumného postoje". Je to však jen bídný kouř racionalismu, obranný mechanismus. Bez Božího slova se nám zdá, že je vše "v pořádku". Samozřejmě, ve tmě je vše v pořádku, protože nic nevidíme. Tento pocit má velká část světa. Proto pokud chceme znát pravdu, je třeba s námi zatrást. Probuzení bývá někdy nepříjemné, ale při něm může Boží slovo proniknout až do srdce. Znepokojí nás a ukáže nám pravý stav věcí. Nedovolí nám uspat svědomí. Proto i ve mši na závěr čtení Božího slova odpovíme: Deo gratias. Bohu díky. Děkujeme za probuzení. Toto zvolání křesťanů má posílit sílu pravdy a skutečnosti, že to, co jsme slyšeli, jsme také vzali na vědomí.

Mezizpěv

Po prvním a před druhým čtením (Starý zákon nebo Skutky apoštolů) následuje v bohoslužbě slovo žalmu, neboli *graduale*. Slovo gradus znamená nižší schod ambonu. A proto žalm má funkci odpovědi na čtení Božího slova. Žalmista, který zpívá mezizpěv, není předzpěvák, extra sólista, ale reprezentant přítomného věřícího v Kristu, respektive celého společenství. Po každém verši společně zpíváme

responsoriální verš, který nese podstatnou myšlenku k pochopení žalmu a posiluje čtení. Má upevnit, co jsme slyšeli v Božím slově. Kdysi se žalmy četly výše položeným hlasem. Proto nebylo rozdílu mezi *dicere* (mluvit) a *cantare* (zpívat). Proto i žalm, který se recitoval, byl jednoduchý a srozumitelný, měl spíše charakter "ozvěny kázání" Jana Křtitele - hlasu volajícího na poušti.

Někdy po žalmu následuje sekvence. Je to oslavná melodie před evangeliem. Dnes máme tři sekvence (kdysi jich bylo pět tisíc): *Veni, Sancte Spiritus*, *Victimae Paschalis Laudes*, *Lauda Sion Salvatorem*.

Po responsoriálním žalmu a po druhém čtení přichází aklamace nebo zpěv před evangeliem. Je jakousi přípravou, slavnostním vstupem do společenství Ježíše Krista.

Aleluja

V některých liturgiích se přináší evangeliář, před kterým se nese zapálená svíce symbolizující Jana Křtitele. Kněz s evangeliářem symbolizuje příchod samého Krista v Božím slově. Lid má aklamovat, zpívat aleluja s co největší radostí, plesáním, protože jde o radostnou chvíli, která rozehvívá srdce i celý chrám. Ke společenství totiž přichází promluvit samotný Kristus. Aleluja,

radostný pozdrav Pánu, se v liturgii používá již od 4. století. V Římě ho používali zejména při velikonoční liturgii, později se rozšířil na neděle a svátky. Někdy si stěžujeme, že máme málo radostnou liturgii, stereotypní, nezáživnou. Neměli bychom obrátit postoj spíše na sebe? V neděli, kdy se má zpívat radostné aleluja, zpíváme jen mezi zuby, případně posloucháme zpěváky na chóru. Problém není v liturgii, ale v našem srdci. Slovo aleluja pochází z hebrejského slova *Halelujah*. V doslovném znění znamená: *chvalte Pána*. Je to spíše zvolání, imperativ, chvalme ho, oslavujeme ho. Ve 4. a v 5. století se zpěv aleluja pokládal za nejkrásnější projev vnitřního klidu a radosti. Rodiče učili děti zpívat tuto aklamaci, rolníci ji zpívali při polních pracích, vojáci, když šli do boje, ba dokonce se aleluja zpívalo i na křesťanském pohřbu, jako připomínka toho, co nás čeká v nebi.

Incens (okouření)

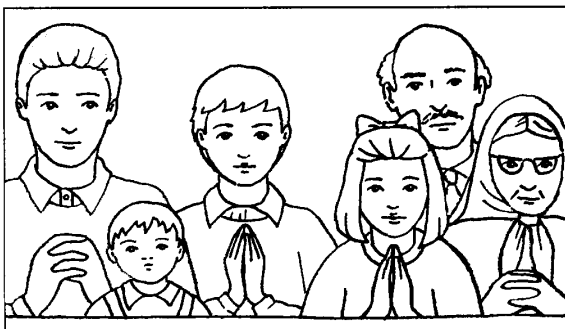
V postní době se aleluja v římské liturgii vynechává a používají se slova: *Chvála tobě, Kriste, Králi věčné slávy* nebo *Sláva ti a chvála Ježíši Kriste*. Zpěv před evangeliem se pokládá za nádhernou modlitbu, obřad sám o sobě, který shromažďuje věřící, kteří přijímají Pána. Právě takto vyjadřují svou víru, že k nim promlouvá sám Pán. Při zpěvu aleluja všichni stojí, protože vítají vzácného hosta. Má to být skutečnou oslavou, potěchou, že mezi námi je přítomen Pán.

Aby byla oslava ještě větší, může se používat kadidlo (během zpěvu aleluja). Celebrant vloží do kadidelnice kadidlo, přičemž se složenými rukama, skloněný před oltářem, říká potichu slova: *Munda cor* (Očišť mi srdce i ústa, Bože, abych dobře zvěstoval tvé evangelium). Pak celebrant vezme evangeliář, pokud je na oltáři, a kráčí k ambonu. Před ním se pohybuje kadidelnice a svíce.

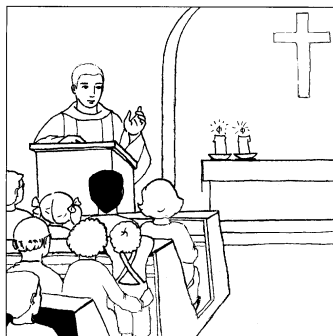
Postoj při evangeliu

Evangeliu nasloucháme ve vzpřímeném liturgickém postoji. "Když zazní z úst kněze nebo jáhna pozdrav, všichni se zvednou, obrátí se k němu. Na to se otočí celý lid směrem na východ, dokud nezačnou samotná slova Páně. Přitom se položí hole a stojí se rovně, jak sluha

před svým pánem. Nebo se také předkloní. Muži si mají složit každou pokrývku z hlavy a taky královskou korunu. Ženy mají mít pokrytou hlavu, v nouzi mají zakrýt hlavy svých dcer kapesníkem." Toto doporučení a výklad, jak se poslouchalo evangelium, pochází ze středověku. Pokud byly v chrámu vojáci a muži, kteří měli meče, měli je zvednuté na znamení úcty. Pak zazpívali: Pán s vámi, čtení ze svatého evangelia. Tři křížky - na čele, ústech a na hrudi - jsou známé od 9. století. Kdysi se po odeznění evangelia přidával ještě čtvrtý křížek, který znamenal ochranu o pomoc při setkání s Božím slovem. První tři znamenají, abychom Boží slovo přijali a pochopili, abychom ho vyznávali a ve svém srdci věrně hlídali. Potom kněz nebo jáhen políbí evangeliář se slovy: "Radostná Boží zvěst ať nás osvobodí od hříchů." Srdce i rty těch, kteří hlásají Boží slovo, musí být proto čisté, protože jsou slovy především pro ně samotné. "Anděl se dotkl rty služebníka Hospodinova horkým uhlíkem" (srov. Iz 6, 6).

Chléb života

Boží slovo je jako chleba. Jak se lidé dělí o chléb, tak se i o Boží slovo dělí v křesťanských skupinách. Nejprve jsme Boží slovo četli, pak jsme ho poslouchali a nakonec skrze kněze či biskupa prosíme Ducha Svatého, aby nám bylo k užítku. Každý přečtený text a každé slovo osloví srdce i rozum. V homilii, která přichází po čteních, přichází toto oslovení. Kněz by neměl kázat o svých pocitech, mluvit jako soukromá osoba, ale jako správce Božích

tajemství a služebník Božího slova. Tady nejde o obyčejné lidské mluvení, moudrost nemají kněží sami od sebe. Pokud někoho osloví, je to dáno shůry. Protože nehlasají sebe samé, ale Krista. Takový smysl má i mešní homilie. Má vysvětlit, zpřístupnit Boží slovo a aplikovat ho na život.

K čemu homilie?

Určitě ne proto, abychom se na smrt znudili, dívali se na hodinky či vyčkávali, co nového kněz řekne. Otázka Božího slova je otázkou víry. "Blízko tebe je slovo. V tvých ústech i ve tvém srdci. Je to slovo víry, které zvěstují. Pokud svými ústy vyznáváš, že Ježíš Kristus je Pán a uvěřil jsi ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen". Srdcem věříme ve spravedlnost a ústy vyznáváme spásu. Proto hlavním cílem homilie je povzbuzení ve víře, které se děje v hloubi srdce, kde dochází k zvláštnímu setkání s Ježíšem. Ale nemůže k němu dojít bez působení Ducha Svatého, protože nikdo nemůže říci "Ježíš je Pán" bez pomoci Ducha Svatého. (srov. 1 Kor 12, 3). Jelikož víru si sami nemůžeme dát, je spíše zázrakem milosti. Dostáváme ji zdarma, ovšem pouze tehdy, pokud se otevíráme Boží moci. Tehdy dokážeme Boží slovo správně pochopit, zorientovat se a nasměrovat na světlo. Pak má naše víra význam, není blouděním ve tmě. Stavíme svůj život na pevném základě. Bůh nikdy nezklame. Víra je základem každé duchovní stavby, je novým narozením. *"Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, narodil se z Boha. (...) Vždyť všechno, co se narodilo z Boha, přemáhá svět. A tím vítězstvím, které přemohlo svět, je naše víra"* (1 Jan 5, 1-5). Proto je důvod k radosti, k hrdosti, že jsem pokřtěný, že jsem našel pravdu. Stávám se Ježíšovým učedníkem, vyznavačem, apoštolem, beru zodpovědně Boží slovo a chci je hlásat i jiným lidem.

Kázání není homilie

Kdysi jsme byli zvyklí poslouchat "kázání". Kázání je však něco jiného než homilie. Kázání ve vlastním slova smyslu se vztahuje na misijní kázání. Tedy na ty, kteří křesťanství nepoznali, případně kteří stojí "venku, mimo společenství" a chtějí se něco dozvědět o křesťanství.

Homilie se spojuje s liturgií, s jejím prováděním ve slově a symbolu, má ovlivňovat život věřícího, aby byl plnější a plodnější. Je pro ty, kteří jsou uvnitř

společenství. Kdysi v rámci homilie kázali postupně všichni kněží, kteří byli přítomni, poslední zpravidla kázal biskup. Poprvé dovolil knězi kázat bez biskupa už sv. Augustin. Ve středověku homilie vymizely a začaly se hromadit homiliáře, sbírky kázání, přeložené do lidové řeči. Zejména příchodem žebravých řeholí se nastolil nový trend, a to kázání v lidové řeči, která se později vyvinula do zvláštní části liturgie a konala na zvláštním místě, na kazatelně, což později vedlo k nedělním odpoledním kázáním a bohoslužbám slova. Z těchto odpoledních bohoslužeb se vyvinula hlavní bohoslužba protestantských církví, a proto se po Tridentuském koncilu považovala kázání za cizí prvek ve mši svaté. Druhý vatikánský koncil se vrátil k starobylé praxi. Ambon se stal místem homilie, místem stolu Božího slova a prostorem motivace věřících k tomu, aby četli Boží slovo, přijímali je a podle něj i žili.

(podle KN)

Biblická moudrost a moudrost světa

Být moudrým člověkem - to je starý a všelidský ideál. Stejně jako otázka: "Jak je možné stát se moudrým člověkem?" V lidstvu se toto téma neustále ozývá a připomíná od nejstarších dob.

V lidských dějinách se tématu moudrosti věnovali už tvůrci prvních starověkých mýtů a legendárních vyprávění, počínaje mezopotámským *Eposem o Gilgamešovi* o bozích a lidech nebo egyptskou *Knihou mrtvých* přes hebrejské texty *Starého zákona*, Hesiodova *Díla a dny*, Herodotovy *Dějiny* či *Hovory k sobě samému* římského stoického filozofa a císaře Marca Aurelia nebo spisy čínských filozofů Konfucia a Lao-c'eho až po dnešní autory traktátů o lidských právech a lidské důstojnosti.

Moudrý rozsudek krále Šalamouna

Bible - tento základní text Židů a křesťanů - obsahuje v První knize královské (1 Kr 3, 16-28) nesmrtelný příběh o životním postoji a hledání spravedlnosti v životě, který pochopí všichni, co se podobnými otázkami zabývají.

Příběh se týká krále Šalamouna a dvou nevěstek, které před něj předstoupily, aby rozhodl jejich spor o živého novorozence. Obě ženy totiž tvrdily, že ta

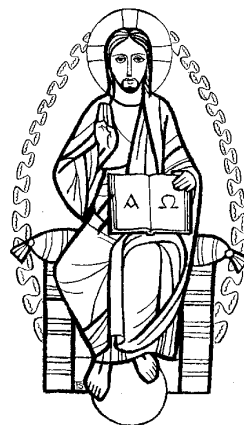
druhá své dítě v noci tak nešťastně zalehla, že zemřelo, mrtvé dítě pak podhodila druhé ženě a vzala si její živé dítě. Když si je Šalomoun vyslechl, rozkázal: *"Přineste mi meč! Donesli meč před krále a král řekl: Rozsekněte živé dítě vedví a dejte polovinu jedné a polovinu druhé! Nato žena, jejíž syn byl živý, řekla králi, neboť se pohnula její láska k vlastnímu dítěti: S dovolením, pane! Dejte jí živé dítě, a nezabíjejte ho! Druhá však říkala: Ať není ani moje ani tvoje! Sekněte! Nato se ozval král a řekl: Dejte tamté živé dítě a nezabíjejte ho, ona je jeho matkou. Celý Izrael se dozvěděl o rozsudku, který vynesl král, báli se krále, protože věděli, že je v něm Boží moudrost, když vynáší rozsudek"* (1 Kr 3, 24-28).

V tomto příběhu narážíme na téměř paradoxní věc: přestože král Šalomoun nenavštěvoval právnickou fakultu - protože tehdy žádná neexistovala - v tomto právním sporu rozhodl naprosto správně. Proč? Spolehl se na přítomnost Boží moudrosti a cit pro spravedlnost ve vlastním srdci, které si vyprosil od Boha při svém nástupu na trůn.

O staletí později podobně promluvil Ježíš zástupům slovy, kterými se i dnes obrací nejen na absolventy právnických fakult: *"Proto vám říkám, pokud vaše spravedlnost (moudrost) nebude větší než spravedlnost farizeů a zákoníků (dnes bychom řekli právníků a advokátů), nevejdete do království nebeského"* (Mt 5, 20).

Moudrost jako životní koncept a téma Zjevení

Základní linie fenoménu starověké mudroslovné literatury, a to zejména biblické, poznáváme v poetických a lyrických textech antického Izraele (*Píseň písní, Kniha nářků a Žalmy*) i v prozaických sapienciálních dílech Starého zákona (*Kniha přísloví, Kniha Jób, Kniha Sirachovcova, Kniha Kazatel a Kniha moudrosti*). Její znovuobjevení se v moderních traktátech není až tak překvapující, pokud víme, že témata této literatury patří k moderním otázkám, o nichž lidstvo nepřestalo diskutovat, a to: hledání smyslu života, nesmrtelnost duše, smysl bolesti, utrpení nebo lásky a spiritualita života vůbec.

Na této literatuře je stimulující především její úžasný zájem o bezprostřední život. Nejde totiž o historické vzpomínání na to, co se stalo v minulosti Izraele a člověka. Moudrost jako lidská kategorie je v tomto smyslu životním konceptem, ale i tématem, o který se zajímá Zjevení; tématem, které má kořeny v kultuře zemí obklopujících starověký Izrael a v biblických textech nabývá specifický smysl a akcent.

Moudrost v Izraeli

Zamýšlet se v dnešní době nad kategorií moudrosti obecně, nad mudroslovnou literaturou starověku zvlášť, nebo mudroslovnou literaturou židokřesťanské Bible, není snadným úkolem, protože nás od ní oddělují 2-3 tisíciletí a náš světonázorový i myšlenkový svět se podstatně liší od konceptů antického člověka.

Také význam kategorie *moudrosti*, která stojí v pozadí mudroslovné literatury Bible, se jen částečně kryje s běžně používaným významem tohoto slova dnes. Biblická moudrost (hebr. *hokmah*) jako kategorie životního poznání a jednání znamená totiž mnohem více než jen rozumové nebo intelektuální poznání, které si pod tímto pojmem představujeme dnes. Nemůžeme se divit, pokud v dávné minulosti připisovali moudrosti pro její výjimečnost božský původ, božskou přirozenost nebo ji dokonce umístili do panteonu, kde jako společnice bohů sama vystupovala jako "bohyně".

Moudrost v mimobiblickém kontextu

Důvodem ke studiu obecnějšího, a tedy i mimobiblického kontextu moudrosti, je především její zvláštní charakter, který není výhradně hebrejskou záležitostí.

Jak uvádí například italský biblista Jan Alberto Soggin: "Moudrost je... božský a kosmický princip, který vládne a řídí svět, neměnitelný racionálními normami." Moudrým člověkem je pak ten, kdo v tento princip věří a umí se přizpůsobit těmto zákonům; zatímco nemoudrý je ten, kdo se jim přizpůsobit neumí, nechce nebo se těmito normami nezabývá.

V konkrétním kulturním a náboženském kontextu nabývá kategorie moudrosti charakteristické vlastnosti a projevy - v každé zemi je ovlivněna jejím

kulturním bohatstvím a spolu s jazykem národů a etnik vytváří jakoby nedílnou jednotu, takže se rodí na základě přísloví, podobenství nebo slovních her toho kterého jazyka. Jinými slovy: moudrost se váže na vůni země, barvu nebe, chuť vína, na lidovou moudrost, píseň nebo pohádku. Z toho vyplývají mnohé obtíže při překladu sapienciálních textů do jiného jazyka. Musíme proto upozornit

na potřebu opatrného přístupu při vyhodnocování vzájemných vztahů a závislostí mezi sapienciálními díly jednotlivých národů a kultur. Opatrný postoj nám však nebrání poukázat na podobnost mezi nimi.

Jako klasický příklad internacionální podobnosti se v případě Starého zákona často uvádí antický text Knihy přísloví (22,17 - 24,22) a egyptská tzv. Amenemopeho moudrost. Známe jsou starověké texty, v nichž moudrost vystupuje jako osoba - jsou dokonce i v Bibli (Př 1-9, Jób 28) i mimobiblické apokalyptické literatuře judaismu. Ale s personifikací moudrosti - s moudrostí jako bohyní - se setkáváme zejména v jiných kulturách starověkého Východu, například v Egyptě, kde ji zosobňovala bohyně jménem Ma'at.

Vysvětlením této univerzality chápání moudrosti mohou být slova Karla Flossmanna: "V Moudrosloví se ocitneme v oblasti, kde se svým způsobem stýkají orientální kultury od Babylonu až po Egypt. Národní hranice jsou zde prolomeny. Smlouva, kterou uzavřel Pán s Izraelem, a Zákon jako závazná norma pro celý izraelský národ zde nejsou konstitutivní."

Mudroslovná literatura je jedním z nejstarších známých literárních druhů a jedním z nejrozšířenějších druhů starověké literatury. Objevuje se od konce

3. tisíciletí před Kr. v Egyptě a od konce 2. tisíciletí před Kr. v Mezopotámii. K překvapení většina děl se týká člověka a jeho schopnosti žít; zamyšlení, která by se týkala bohů či náboženství, je méně.

Konvenční světská moudrost

Na tomto místě je třeba zmínit konvenční světskou moudrost, a to i proto, že její obsah a charakteristické znaky vykazují v rozmezí 3. - 1. tisíciletí před Kr. jak v Egyptě a Mezopotámii, tak v Izraeli značnou podobnost. Taková uniformita není jednoduchou náhodou. Naopak, mnozí odborníci soudí, že takový typ antické literatury byl internacionálním fenoménem.

V těchto národech se mudroslovná literatura rodila v prostředí chrámů a paláců, kde žili starověcí písaři. Civilizace by se ani nemohla zrodit nebo

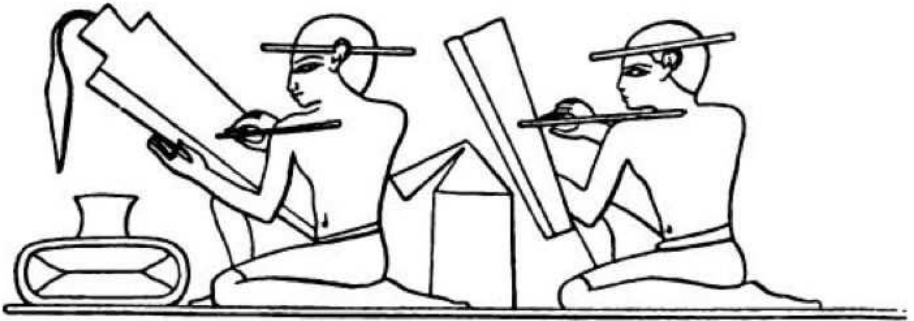
rozvinout bez objevení písma. Jednoduché znakové písmo, které se dnes v moderních a civilizovaných zemích používá při výuce dětí (a paradoxně i v ikonách těch nejmodernějších počítačů), se rozvinulo právě v Mezopotámii (klínové písmo) a Egyptě (hieroglyfy). Tyto starověké znakové systémy byly nepohodlné - pracovaly totiž se stovkami znaků, mnohé z nich byly přitom mnohovýznamové. Schopnost psát nebo číst klínové písmo či hieroglyfy vyžadovala značnou zručnost. Byla tak vyhrazená úzké profesionální třídě písařů, kteří sloužili politické nebo náboženské instituci nebo bohatým klientům.

Starověcí písaři vytvářeli v tehdejší společnosti první byrokraticko-administrativní složku, kterou historie zná. Nepřekvapuje proto, že i v biblických textech, počínaje Samuelovými knihami, objevujeme zmínky o "písařích" a poradcích izraelských králů, kteří zastávali významná místa na jeruzalémském dvoře. Právě proto, že vládnoucí obchodní a náboženské kruhy závisely na písemných záznamech a fixních smlouvách, písaři měli velmi blízko k mocenské složce. Tito lidé si dávali velký pozor, snažili se zachovat si jistý odstup a jasně rozlišovali mezi sebou a vládci. Přesto právě proto, že vytvářeli a shromažďovali informace, stávali se postupně nezastupitelnými a podíleli se i na rozhodování, zvláště pokud víme, že vládci v Egyptě

a Mezopotámii neuměli číst a psát. Depozitáři informací se tak stávali i poradním sborem vládců.

Sapienciální literatura je proto často sbírkou pravidel, která naznačují mladým lidem, jak se dostat k prosperitě, jak si pořídit dobrou manželku nebo elementární štěstí. Mnoho z těchto antických textů se nám zachovalo

v opisech. Můžeme se domnívat, že mladí písaři si podobně jako dnešní studenti osvojili jistou moudrost a poznání právě studiem a neustálým přepisováním takových textů.

Starověká moudrost jako etika života je tedy spíše praktickým mistrovstvím podobným mistrovství a dovednosti řemeslníka. V tomto konvenčním smyslu Bible nazývá moudrým nejen řemeslníka, ale i politika, který si umí udržet moc, nebo umělce, který něco tvoří (srov. Iz 40, 20).

V konvenčně chápané moudrosti se však nachází něco, co ji přesahuje a vytváří v ní jakýsi nadčasový prvek tajemství - Božího prvku.

Hledání Božího prvku v moudrosti v stávajícím světě je tématem i dnešní moderní fyziky (jak to vidíme na příkladu švýcarského výzkumného centra CERN), ale také mnoha filosoficky laděných otázek o smyslu lidského života. Bible ve svých sapienciálních knihách tento prvek vyjadřuje úžasným tvrzením: počátkem a základem jakékoli moudrosti je úcta vůči Bohu. A to je zejména pro dnešní životní kontext a naše chaotické chápání morálky překvapující tvrzení.

Moudrost podle světa

- rozumové nebo intelektuální poznání;
- schopnost správně se rozhodovat v životě;
- spravedlivá lidská práva a lidská důstojnost;
- hledání smyslu života (filosofie).

Moudrost podle Bible

- princip, kterým Bůh řídí svět neměnitelnými a racionálními normami;
- její počátek a základ spočívá v úctě vůči Bohu;
- životní postoj, jednání a poznání založené na hledání smyslu života, nesmrtelnosti duše, smyslu bolesti, utrpení, lásky a spirituality života vůbec;
- hledání spravedlnosti v životě a schopnost správně rozhodovat v (soudních) sporech;
- spravedlnost větší než spravedlnost litery zákona;
- Ježíš Kristus - vtělená moudrost.

(podle KN)

Proč studovat, pracovat a žít na tomto světě

Otázka smyslu života je jednou ze základních otázek každého člověka. Přestože se nad ní nezamýšlíme den co den, z času na čas se přece jen snažíme poskládat si na ni odpověď. Z perspektivy studenta, který se právě vzdělává na vysoké škole, poctivé hledání této odpovědi nemusí být vůbec snadné.

Znám studenty, kteří se s chutí pustili do studia na univerzitě, ale jejich vyhlídky najít si zaměstnání po skončení školy nejsou právě optimistické: Klára, která studuje češtinu a anglický jazyk, ví, že v jejím rodišti je problém dostat zaměstnání v místní škole; Jakub, který studuje historii (vědecký směr), tvrdí, že historiků je plno, a reálně se obává, zda po skončení studia bude moci pracovat v oboru; Julie bude psycholožka - i těch je momentálně dostatek, takže je také plná obav. Zdá se, že pouze informatici a matematici mají momentálně zelenou a je po nich poptávka...

Každý student přitom nabyvá vzdělání a pracuje na sobě, aby se uplatnil v praxi a mohl svůj život žít podle možnosti smysluplně. Co tedy může pomoci prožít život smysluplně kromě toho, že si najdeme stabilní zaměstnání?

Na takovou otázku máme po ruce hned několik odpovědí:

dobrá parta, rodinné zázemí, Bůh, kvalitní vzdělání, vztahy. Při snaze zodpovědět tuto otázku však chceme sáhnout ještě hlouběji, a to až k podstatě křesťanského povolání.

Křesťanské povolání

Každý křesťan je povolán rozpoznat v sobě povolání k lásce. Povolání k lásce je základním povoláním každého člověka. Na základě naší víry v Boha, který je láska a z lásky stvořil člověka k obrazu svému a své podobě, se člověk naplno realizuje tehdy, když miluje. Jinými slovy: láska umožní člověku stát se osobou a osoba se realizuje tehdy, když miluje, když žije lásku. A lásku je možné žít všude, na každém místě, v jakémkoliv prostředí a jakémkoli povolání, protože povolání a zaměstnání jsou jen prostorem, kde se můžeme realizovat.

Známý psychiatr a psychoanalytik Karl Gustav Jung představuje jako příklad realizované osoby Ježíše. Ježíš Kristus je pro své následovníky nejen modelem, ale cestou, pravdou, životem. Právě v Ježíši lze nalézt odpověď na otázku o smyslu života. V Ježíši se totiž dá jasně rozpoznat, co znamená stát se úplným darem pro druhého.

Pomoc zvenčí

S cílem asistovat studentům v jejich snaze prožívat život v plnosti (srov. Jan 10, 10) začala vznikat univerzitní pastorační centra. Jejich program je zaměřen na lidský rozvoj a realizaci člověka. Misijní poslání univerzitních pastoračních center (UPC) je založeno na přesvědčení, že:

- jediným pramenem života v plnosti je Kristus, proto osobu Krista a jeho učení třeba poznávat;

- Kristus nás zve rozvíjet všechny dimenze naší osobnosti - tedy nejen dimenzi duchovní, ale i duševní, tělesnou, kulturní, společenskou, estetickou, ba i uměleckou - duchovní je však nejdůležitější, protože je duší všech ostatních;

- všechny věci, které Bůh stvořil, nám mohou sloužit k dobru, pokud je užíváme uváženě, rozumně a ve shodě s Božími principy;

- je naší povinností zkoumat své schopnosti, osobní dary a talenty a v maximální možné míře je rozvíjet podle zásad evangelia;

- naším povoláním je budovat vztahy: s Bohem, se sebou samým, s jinými lidmi i s celým Božím stvořením (UPC se proto snaží vytvářet komunity, podporovat přátelství a hledat způsoby, jak vyjít ven ze své ulity a otevřít se i pro ty, kteří jsou mimo ně);

- přesto, že uvnitř nosíme hodně energie a dobré vůle, vlastními silami nejsme schopni dosáhnout všechno; na svůj rozvoj potřebujeme i Boží pomoc (univerzitní pastorační centra se pro ni otevírají v maximální možné míře; že nejvíce Boží pomoci k nám přichází skrze Církev, chtějí s ní vytvářet jednotu);

- co sami poznáme, máme nabízet i dál, a tak zvat všechny lidi, aby prožívali svůj život v plnosti.

Osobní odpověď

Pro každého je však důležité osobně odpovědět na otázku: Co mě motivuje k smysluplnému životu? Jak by zněla moje odpověď? Zněla by: "Je to vědomí, že život není náhoda, že má cíl a konečný smysl", případně: "Je to přesvědčení, že existuje Bůh, který je konečnou odpovědí"? Nebo by moje odpověď zněla, že k smysluplnému životu mě motivuje existence lidí, kteří jsou duchovně bohatí, kteří poznali sami sebe, nebáli se "Boha" v sobě a stali se velkými? Možná bych v ní vyzvedl dobrý základ v rodině, ve víře... Velkou motivací může být i vědomí, že život je jen dočasný, že dnešní den může být můj

poslední, či vědomí, že i já mám za úkol "zkrášlit" svět a svým životem poukazovat na něco většího než jsem já. Stejně to může být i přesvědčení, že život je dar, že je plný vůní, krásných chvil, příležitostí a že mě baví objevovat ho a žít. V neposlední řadě může člověka motivovat existence tzv. vrcholných zážitků - chvil, kdy máme pocit, že žijeme plněji, intenzivněji, svobodněji - například tehdy, když zdoláme nějaký vrchol, když dosáhneme něčeho pěkného, složíme báseň, milujeme člověka... Všechny chvíle, kdy se

cítíme více lidmi, jsou smysluplné a naplňují.

Silnou motivací je i schopnost darovat se. Pokud dávám sebe, pokud se dělím, vždy získávám. Pokud mi někdo něco daruje, naplňuje mi ruce, ale pokud i já daruji, naplňuji si srdce.

Motivovat dokáže i strach z prázdnoty života, strach ze smutku, z průměrnosti, ale i strach žít život opravdu. V neposlední řadě je motivem i otázka věčnosti, podvědomá, ale i vědomá touha po nesmrtelnosti, po plnosti.

Odhodlání nestačí

Jedna studentka mi jednou při rozhovoru o smysluplnosti života řekla: "To je otázka za milion! Zda život smysluplně i žiji? Občas. Ale je všechno, co dělám, jak jedním, smysluplné? Pokud bych opravdu dokázala procítit smysluplnost života, nebála bych se ztrát. Nebo bych se jich bála méně, protože by mě hřálo vědomí, že každá ztráta může být i ziskem něčeho jiného - ano, to je krásné, vznešené. Někdy takto uvažovat dokážeme, ale... Přirozený pud sebezáchovy a touhy po bezpečí nám radí raději neztrácet, raději nejít do rizika. Pokud jen nejsem masochista, bolest ani utrpení nevyhledávám. Ale pokud by můj život měl být smysluplný, měla bych mít vědomí, že utrpení je nezbytné - pro každé hluboké srdce a pro všechno velké. Dobré věci totiž většinou nejsou zdarma, něco nás stojí. A způsobují bolest. Uvědomuji si tuto velkou pravdu. Ale dokážu ji vždy žít?"

V smysluplnosti mě brzdí i moje lenost, pohodlnost zdůvodněna argumentem, že takto to stačí. Nestačí! Nikdy to nebude zcela stačit. Ale zvládnou vést tento boj sama se sebou? Co mi pomůže vyhrávat častěji? Pevná vůle? Strach z šedého průměru?

Myslím, že důležitá není ani tak naše motivace žít smysluplně. Proč? Protože většina křesťanů asi odpoví, že motivací je existence Boha, naše víra, ale i přirozená lidská touha po kráse, dobru, po pravdě... Ale i mnoho nevěřících lidí žije smysluplně. Takhle se to tedy nedá kategorizovat.

Spíš bych si proto kladla otázku: Co nám brání žít náš život smysluplně, ačkoli jsme k tomu odhodláni? Podle mě nám nechybí motivace, ale síla, odvaha, možná i víc touhy. Možná od sebe málo žádáme a nejdem na dno svých sil - ani v dobru, ani v kráse, ani ve svých darech. A ani v lásce. Proč?"

Darovat se z lásky

Nato, abychom žili smysluplně, potřebujeme odvahu. Odvahu otevřít se Bohu, jeho lásce a odvahu stávat se darem lásky pro druhé.

Příkladů nezištného darování se druhým je hodně. Důležité je otevřít oči a dívat se kolem sebe, ale především přidat se. V našem okolí žije mnoho reálných lidí, kteří se umí darovat a darují se. Jsou to všichni ti, kteří "dávají ze sebe" pro nuzné; dobrovolníci ve všech oblastech společenského života; lidé, kteří se starají o staré a nemocné v domácnostech; ti, co se věnují závislým a lidem bez domova; ti, kteří jsou v obcích a městech nadšenými zastánci dobra prospěšného pro všechny občany; bojovníci za práva slabých a bezbranných. Pokud chcete, jsou to Kuffové, Srholovci, Matky Terezy a mnozí další.

Přeji sobě i vám všem schopnost dennodenně překračovat vlastní stín a stávat se více darem pro druhé.

(podle KN)

Neznámé paní a tobě...

Nakupuji v Lidlu. Stojím v řadě a čekám, až budu moci zaplatit. Předě mnou mladý muž a dvě na plné kolo hihňající se slečny... Ne nechystám se vzdychat, ani naříkat... právě naopak. Chci děkovat.

Z druhé strany, tam kam odcházejí zákazníci, kteří už zaplatili za zboží, stojí starší žena. "Můžu na chvílku?" ptá se slečen i mladíka. Pohlédnou na ni, ale neřeknou nic.

A tak se starší žena nakloní k paní sedící za pokladnou a vytáhne několik mincí, do 5 Euro chybí nějaký ten cent. "Promiňte, ale vrátila jste mi víc, než jste měla." Ukazuje na účtenku.

Paní pokladní se na ni dívá v němém úžasu. Spěchá. Zákazníků je mnoho a doma má malého syna, nechala ho v teplotách.

"Chyběly by vám," usmívá se starší paní a nechává mince na pultu. Beze slova odchází.

"K...", zazní z úst mladíka.

Paní u pokladny, stále překvapená chováním ženy, se však na něj podívá. "Ne. Ona je normální a ví, co se patří." Mladík mlčí. I slečny se přestali smát. Platí...tiše...

A já se modlím a děkuji Bohu za tuto ženu, která toho možná sama nemá hodně.

Ale věří, že Bůh se stará o maličké, pokud touží po jeho pomoci.

Přicházím na řadu. Paní pokladní se usmívá: "Viděl jste to?"

Přikyvují.

"To by neudělal každý."

"Ne. Ale měl by to udělat každý, kdo ve svém srdci (nejen na rtech) nosí Ježíše."

*Je večer a já ti Bože děkuji za neznámou paní i za několik mincí,
za zkušenost lidskosti a samozřejmosti.*

Za ty, kteří žijí podle hodnot, které jsi nám zanechal v Desateru.

*Žebráme o milosrdenství a o dary Ducha pro ty, kteří si svévolně posouvají
hranice zákonů života i smrti...*

*A ptám se? Kde tě nosím, Pane? V srdci? Na rtech? I ve skutcích? Jak je to
se mnou a s tebou?*

Pane, buď s námi ... a nauč nás konat skutky, abychom znovu našli Tebe.

(podle Moja komunita)

Naše dítě je plaché a trémista - jak to překonat

Dítěti, které je nesmělé či ustrašené, je třeba projevit lásku bez podmínek. Dát mu najevo, že i neúspěch patří k životu a nelomit nad ním rukama, že je trémista, který to nepřekoná. Radost z víry vždy přináší vnitřní svobodu.

Vážená redakce,

nejstarší z našich dětí, 7-letá dcera, je bojínek. Projevovalo se to už v mateřské škole zejména před vystoupením a v současnosti i ve škole. Učivo zvládá dobře, před třídou má však trému číst i odpovědět nahlas. Nejraději má své dvě kamarádky, u kterých je uvolněná, pokud by se však v její blízkosti objevil někdo jiný, raději se stáhne. Poradte nám, jak překonat plachost a trému našeho dítěte. Děkuji.

Daniela

Milá Danielo,

příčiny trémy vaší dcery mohou být různé a nejde házet všechny děti do jednoho pytle. Není tréma jako tréma a není bojínek jako bojínek. Způsobit to mohou určité vrozené povahové rysy, temperament, styl výchovy v rodině či dosavadní zážitky a zkušenosti. Vliv může mít i nižší sebevědomí či sebejistota dítěte, ale i jeho postavení mezi sourozenci. Prvorozené děti jsou často podobné, jak to popisujete u vaší dcery - šikovné, snaživé, zodpovědné,

obvykle se bojí udělat jakoukoliv chybu - a s tím souvisí jejich strach ze selhání, obava z nepřijetí vrstevníky, perfekcionismus. A tedy i tréma a plachost. Z vašeho stručného dopisu nelze přesně určit, co je příčinou plachosti dítěte a jak mu pomoci. Doporučuji proto udělat alespoň několik kroků nebo zaujmout pozitivní postoj.

- *Láska bez podmínek.* Tréma často souvisí s tendencí k perfekcionismu, se snahou po dokonalosti, s pocitem, že pokud neodvede perfektní výkon, nestojím za nic. Takové dítě jakoby se cítilo hodnotné a milované hodné pouze tehdy, když je skvělé, obdivované, když ho přijímají a kladně hodnotí všichni vrstevníci, učitelé ve škole a podobně. Proto je u tohoto dítěte třeba posilovat jeho pocit vlastní hodnoty a jistotu, že je důležité a milované takové, jaké je. A svět se nezboří, když domů donese horší známku; že ho máma bude mít stejně ráda, i když se mu něco nepovede. I kdyby se s ním někdo nechtěl kamarádit, neznamená to, že ono samo o sobě je špatné.
- *Neúspěch patří k životu.* Plaché či ustrašené dítě potřebuje získat více zkušeností a přesvědčení, že i když něco pokazí či udělá chybu, ve vztazích a v životě se nic nemění. Takže rodiče a učitelé by měli ve výchově spíše polevit z nároků, nechat dítě volně se projevit, "vyblbnout" se, podporovat každý projev jeho vlastní vůle (přirozeně, v rámci pravidel zavedených ve škole a rodině).
- *Soudržnost je více než úspěch.* Tento typ dětí není třeba příliš chválit za výkon, za dokonalost, ale více zdůrazňovat souměřitost, například: těším se s tebou, mám tě ráda a podobně.
- *'Nálepky' prohlubují komplexy.* Dítě nelze onálepkovat, že je "takové" a "onaké". Neříkejte dcerce, že je trémistka, ani o tom takto před ní nemluvte s druhými lidmi. Dítě velmi snadno přijme jakoukoliv nálepkou a pak se podle toho chová.

- *Radost z víry.* Všichni jsme milované Boží děti, takoví, jací jsme, každý se svými dary i s nedokonalostmi. A takovou nepodmíněnou lásku bychom měli předávat i svým dětem. Pokud uvěří, že jsou milovány i se svou občasnou neposlušností a nedokonalostmi, mohou svobodněji rozvíjet své dary. A lásku, kterou dostali především v rodině, budou ochotně šířit dál.

(podle KN)

Jak překonat trému, strach a úzkost ve škole

Ve školním prostředí je třeba utvářet pozitivní prostředí a klást důraz na silné stránky jednotlivých studentů, aby se všichni cítili přijatí a hodnotní. V rámci týmové práce zejména méně smělí a úspěšní mohou překonat sebe sama.

Vážená redakce,

do prvního ročníku našeho gymnázia nastoupili i studenti, kteří mají problém překonat trému nejen při vyučování, ale i při běžné komunikaci, je na nich patrný strach a úzkost. Jak jim pomoci to překonat a co poradit jejich rodičům?

Děkuji za odpověď.

Magdaléna

Milá Magdaléno, nástup do prvního ročníku střední školy je náročný. Přichází tam dospívající mládež, která byla devět let v jedné škole zvyklá na tentýž kolektiv spolužáků, učitelů, určitý systém práce a učení. Nyní se začlenila do jiného kolektivu, klade se větší důraz na její samostatnou práci atd. Mladí jsou zpravidla velmi citliví, touží po kolektivu a zároveň se obávají, že do něj nezapadnou, často trpí pocity méněcennosti. V tomto věku hledají sami sebe, neví úplně jistě, kde jsou jejich silné stránky. S tím souvisí i obava, zda v životě uspějí. Na některých z nich je tyto pocity vidět na první pohled, jiní je překrývají hranou sebejistoty, domýšlivostí, lhostejností, proto je obtížné takto zavčas

něco hodnotit. U studentů, které popisujete, může jít jen o těžší adaptaci na nový kolektiv a prostředí, ale může to být i důsledek vážnějších problémů v psychice, rodině, nebo z traumatických zážitků v minulosti.

Co však lze v takové situaci udělat? Zatím je ve vašich možnostech vytvořit v třídě bezpečné, přijímající prostředí, klást důraz na silné stránky jednotlivých studentů, zejména těch, kteří si myslí, že je nemají. Nemusí jít jen o znalosti. Mluvte i o jejich dobrých vlastnostech, zálibách, dovednostech, dávejte jim hodně pozitivní zpětné vazby, aby se všichni cítili přijetí a hodnotní. Podporujte týmovou práci. Vytvářejte příležitosti na utužování vztahů a pozitivní zážitky z kolektivu i pro méně smělé žáky. Pokud je třeba, můžete požádat o pomoc psychologa při výběru aktivit, uspořádat sociálně-psychologický výcvik pro třídu nebo její část, výlety, exkurze atd. Doporučuji týmovost a prosociálnost, aby škola nebyla dravým prostředím, kde uspějí jen ti nejsilnější.

Přehnanou trému mají většinou děti, které si nevěří. Mají nízkou sebeúctu a bojí se neúspěchu, který by jim potvrdil jejich negativní obraz o sobě. Obecně platí, že pokud člověk vnímá své silné stránky, cítí se přijímaný a ceněný, nemusí se křečovitě bát každého neúspěchu a selhání. Pokud je student přijat v kolektivu i u učitele, nebojí se ozvat a udělat chybu, protože ví, že chyba neznamená "jsem k ničemu", ale "tohle mi nevyšlo", nebo "moje silné stránky jsou jinde". Takže vy jako pedagog můžete pomoci v třídě utvářet atmosféru spolupráce, ve které budete mládež učit, že nikdo z nás není dobrý ve všem, ale jednomu se daří v tom, druhému v jiném. Přijímejte všechny bez rozdílu a dávejte jim pocítit jejich hodnotu nezávisle na školním úspěchu. U méně sebejistých žáků podporujte zájem o druhé, učební látku, zájmové kroužky, aby nebyli vázání na sebe. Pokud postřehnete, že u těchto studentů jde o něco vážnějšího, pomůže, pokud si s nimi promluvíte (nejdříve si však s nimi třeba vytvořit vztah, aby k vám měli důvěru), případně jim doporučíte návštěvu psychologa, nebo ho pozvete na přednášku, aby si takto sami studenti konfrontovali své chování.

(podle KN)

Zadáno pro manžele a snoubence

Manželská modlitba (modlitba v páru)

Výchozí situace:

Existuje mnoho způsobů, jak se modlit, a dokonce existuje i hodně nesprávných způsobů, jak se modlit. Někdy se modlíme o samotě, někdy s dalšími osobami, někdy způsobem určeným Církví (liturgická modlitba). Nechceme se zde nyní zabývat modlitbou obecně. Chceme se věnovat modlitbě, která je specificky předurčena pro manželské páry, kterou pouze ony mohou vykonávat a která prospívá právě jim.

Tento způsob modlitby nazýváme manželská modlitba, protože je typická a charakterově zaměřená na pár. Je zaměřena na rozvoj a podporu schopnosti páru rozvinout svůj vztah do úspěšného manželství a schopnosti vytvořit dobrou rodinu. Je postavena na všem, co manželství obsahuje. Čili nejen na duchovnosti, ale i na psychologii, na pocitech a tělesnosti, na psychologické i tělesné blízkosti. Zaměřením se na manželskou modlitbu nechceme říci, že jiné způsoby modlitby nejsou vhodné pro manžele. Určitě je správné modlit se i individuálně. I osobní modlitbou prospíváme našemu manželství. Já dozrávám, ty dozráváš, a tedy dozráváme společně.

Určitě je dobrá i společná modlitba, čili když se oba partneři modlí současně (např. když se společně modlíme růženec nebo nešpory...). Společně se však modlí i jiní, například děti, řeholníci... Modlitba v páru má však specifitější a přesně zaměřený charakter. Specifikum manželské modlitby spočívá ve skutečnosti, že oba partneři jsou spolu a že každý z nich si dobře uvědomuje toho druhého. Že jejich pohled není upřený jen tak do prázdna nebo na Boha někde ve věčnosti, ale že je upřený na Boha - Lásku, který je přítomen mezi nimi a s nimi, který je má rád a který chce, aby se milovali dokonalou láskou.

On a ona se modlí a svou modlitbou se snaží "rozněcovat" lásku jeden k druhému, k životu a ke světu. Modlí se, aby uměli vroucně a odevzdaně milovat stvoření, které jim stojí po boku. Modlíme se jeden za druhého, společně, nahlas, aby to ten druhý

slyšel, možná držíce partnerovu ruku, možná jiným tělesným kontaktem, možná s pohledem upřeným jeden na druhého, možná s otevřeným srdcem, které během modlitby odpouští a upevňuje vztah.

Je to jiný způsob modlitby, který se odlišuje od dalších způsobů modlitby určených pro jiné povolání.

Kněžská modlitba umožňuje knězi modlit se v jednotě se svou komunitou - farností. Pokud má u sebe své farníky, modlí se dobře, pokud je u sebe nemá, cítí, jako by je měl u sebe a přimlouvá se za ně, myslí na jejich problémy, prosí Boha, aby správně následovali Krista a kráčeli v Duchu Svatém, prosí o milosti, aby prožíval dobře své kněžství... Lidé nejsou "navíc" - oni jsou kněžovou nevěstou.

Pro řeholníka je manželem Kristus. Jeho modlitba má tedy tendenci zaměřit se na jednotu s Bohem v Kristu. Pokud jsou lidé přítomni, není to na škodu, ale není to ani důležité. Někdy dokonce mohou být rušivým prvkem, a proto je mnohdy nepustí do svého komunitního života a nechá je před dveřmi své cely či před branami kláštera, aby se ve své komunitě mohl koncentrovat a věnovat službě, která se sestává z kontempace a svědectví.

Modlitba laiků se opírá o křest. Z tohoto důvodu ji praktikují a musí praktikovat všichni laici, i ti mimo manželský svazek (mladí, svobodní...). Je to modlitba, která je více "světská", je více vnořená do chodu světa, používá méně slova a modlitební formulace, ale je více tvořena prožitým životem nebo "implicitní modlitbou" (implicitní modlitba je modlitba obsažená v samotném jednání, samotné jednání se stane modlitbou).

Manželská modlitba je modlitba laická, ale v páru. Je to modlitba zaměřená přímo na posílení vztahu. Jak jsme o tom psali výše, je to samotné manželství, které tato modlitba posiluje křesťanským způsobem. Nikdo jiný nemůže vykonávat tuto modlitbu, protože žádné jiné povolání nemá ve své podstatě snahu žít manželský vztah exkluzivním způsobem, který přirozeně přivádí pár k otevření se pro nový život.

Další charakteristikou manželské modlitby je, že jde o modlitbu velmi "všední". Jsme

laici, čili žijeme každodenními situacemi lidí světa, zapojených do společenského života. Takový způsob života nám zabírá čas, srdce i myšlenky. Pouze zřídkakdy můžeme najít čas a způsob, kdy se můžeme osvobodit od každodenních problémů života. My musíme dokázat najít Boha a svatost v "nitru" toku života. Někdy se nám během modlitby do hlavy nahrnou myšlenky, které se nám jeví jako rušivý moment, a zdá se nám, jakoby nás odváděly od Boha. Ale není právě toto ten vhodný moment, který nám umožňuje "všedním" způsobem sblížit se s Bohem v každodenních situacích?

"Pane Ježíši, buď mi nablízku v této situaci. Otče, ať jsem otevřený tvé milosti, abych uměl zvládnout tuto těžkou situaci. Ať se stane tvá vůle. Děkuji, Ježíši, za..." Ježíše nebudeme vnímat jako někoho, kdo je někde" jinde "a můžeme se s ním spojit pouze tehdy, když zavřeme oči a odpojíme se od konkrétního života, ale jako někoho, koho můžeme "cítit" tady mezi námi: *"Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já mezi nimi."*

Možná by bylo vhodné uvědomit si, jaký je rozdíl mezi modlitbou "dlouhou" a modlitbou "intenzivní". Manželská modlitba může být dlouhá nebo krátká - jako skutek lásky nemá definovaný přesný čas. Mnozí manželé se cítí ochuzeni, protože si nedokážou najít delší prostor na modlitbu tak, jak to například dokážou ve svém životním stylu řeholníci. Musíme si však uvědomit, že naše modlitba je jiná. Právě proto, že je velmi "všední", velmi rychle se přemění na modlitbu intenzivní, i když možná ne příliš

dlouhou. Modlitba řeholníků nebo kněží potřebuje svůj prostor, jinak se riskuje, že pro svou krátkost zůstane povrchní, málo intenzivní.

V běžném životě mnohdy čelíme takovým dramatickým situacím, že i krátká modlitba dojde a chytí za srdce. Naše modlitba musí obsahovat hodně života.

Jde o modlitbu, která nezapojuje pouze náš rozum či "duchovní" srdce. Zapojuje i celé tělo. Stejně jako při modlitbě řeholníků jsou některé postoje těla důležité - zavřené oči, sepnuté ruce, sedět, klečět, cítit vůni kadidla..., i při manželské modlitbě se na řeč těla klade důraz - blízkost těl, držení za ruku, pohledy, poslech hlasu, pohlazení či objetí..., aby Bůh mohl vstoupit do konkrétnosti našeho - mého - tvého života. Ba co víc, když jednotlivé životní

situace, manželské gesta či každodenní práci prožíváme dobře a v Bohu, možná začaté "obětováním", možná ukončené "poděkováním" nebo možná "doprovázené" úmyslem, samotný život páru se stane "manželskou modlitbou".

Ještě jedno rozlišení může být užitečné: implicitní modlitba a explicitní modlitba. Význam výrazu implicitní modlitba jsme si již trochu přiblížili (modlitba obsažená v samotném jednání, samotné jednání se stane modlitbou). Když se řekne výslovná modlitba, jde o "*elevatio mentis in Deum*" (klasická definice modlitby - povznesení duše k Bohu), když vědomě proměníme myšlenku na přesně definovanou řadu slov, čili do ucelených vět. Je to modlitba, kterou obvykle praktikujeme.

Přesto, že se většinou setkáváme s explicitní modlitbou, jsou to zejména páry, které odhalí, že existuje i jiný způsob modlitby. Je to modlitba duše, je to duševní rozpoložení, které je modlitbou, je to implicitní modlitba. Přiblížíme si ji několika příklady.

Ráno se po krátké ranní modlitbě (Otče náš, Zdravas...) díváme na své děti, jak odcházejí do školy. Bez dalších slov v sobě cítíme silnou touhu, aby se měly dobře (ať vyrůstají v moudrosti a milosti před Bohem a světem), nebo cítíme silnou touhu, aby žily požehnaný život. Tato intenzivní a vnitřní touha je implicitní modlitbou, která je vlastně mnohem delší než vyřčená ranní modlitba.

Když se díváme na partnera a jsme šťastní, že se máme rádi, nebo když silně toužíme, abychom spolu rostli, zráli a zdokonalovali se ve skutečné Láске, mohou nám vyklouznout slova díky (Pane, děkuji ti za tyto dary). Tato slova odezní rychle, avšak samotná touha dobra může trvat dlouho. Je to modlitba naší duše, která v touze a skutečích bez jakýchkoliv slov pokračuje v modlitbě k Bohu. Modlíme se, aby jeho láska přebývala mezi námi, aby se naplnila jeho vůle, abychom se mohli stát dobrým a dokonalým párem tak, jak je dokonalý On.

Už svatý Augustin upozorňoval, že "*dlouho se modlit není totéž jako modlit se mnoha slovy, co by si někdo mohl myslet. Jedno je dlouhý projev a jiné je dlouhodobý stav duše. Povinnost modlit se lépe uskuteční povzdechem než*

slovy, více slzami než projevy". Taková modlitba, často implicitní, vykonaná ze srdce, s upřímnou vůlí a touhou dobra, je pro manžele, kteří jsou laici a posvěcují se v každodenním chodu světa, jednodušší. Implicitní modlitba je mnohem delší než modlitba výslovná, realizovaná prostřednictvím slov, monologů a dialogů, kterou laici často nedokážou zrealizovat bez přerušení.

Možná si teď mnozí uvědomí, že se ve skutečnosti modlívali, aniž by si to uvědomovali. Další možná odhalí, že tak oni mohou vést život s modlitbou a v jednotě s Bohem. Je to duše, která se modlí v silné touze po dobru, v čestnosti, v upřímnosti, v lásce... Mimochodem, není tomu tak při prosbách našich dětí? Kolikrát se na nás děti neobracejí slovy, ale gesty nebo slzami, které ve své podstatě nejsou nic jiného než "implicitní" požadavek nebo modlitba. Tak jako v nás pláč dítěte vždy probudí rodičovskou péči, tak i své implicitní modlitby můžeme obrátit s důvěrou k Bohu. Jak bychom si mohli myslet, že naše slzy, touhy, strach, obavy... nejsou implicitní modlitbou, která přitáhne Boží pozornost?

Formy manželské modlitby

Večer před spaním (nebo i v jiném čase během dne) jeden z manželů pozve druhého k modlitbě jedním z následujících způsobů. (Mohou použít i všechny.)

- **Děkovná modlitba**

"Za co bys chtěl / chtěla teď poděkovat Bohu?"
Po každém vyřčeném úmyslu oba manželé řeknou: "Děkujeme ti, Pane" (nebo něco podobného).

- **Prosebná modlitba**

"O co bys chtěl / chtěla teď poprosit Boha?" Po každém vyřčeném úmyslu oba manželé řeknou: "Pane, vyslyš naši prosbu."

- **Modlitba odpuštění**

"Za co bys chtěl / chtěla teď poprosit Boha o odpuštění?"

Na konci společné "zpovědi" oba manželé společně řeknou: "Otče náš..., odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům a neuveď nás v pokušení, ale zbav nás zlého."

INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE A PRÁCE V PÁRU

Nejdříve se každý z partnerů samostatně na 5 - 6 minut zamyslí nad níže uvedenými otázkami. Nejlepší, pokud své myšlenky zachytíme do sešitu.

- ? *Je mi někdy zatěžko pomodlit se s tebou zejména manželskou modlitbu. Proč? Jak budeme pokračovat? Umíme se nyní na něčem dohodnout?*
- ? *Co nám vadí a brání, abychom se mohli společně dobře pomodlit manželskou modlitbu? (Čas, nevěle, nedokážu se plně soustředit, když jsi tam ty, nejsem až takový zbožný, stydím se...) Jak budeme pokračovat? Umíme se nyní na něčem dohodnout?*

Následně si vyměníme poznámky nebo si řekneme, co jsme si rozmysleli, a ačneme dialog v páru.

(Duchovní obnova v teple domova)

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

7. VNÍMÁM SEBE SAMU JAKO DOBRÉ STVOŘENÍ

Učení víry

- Lidská rodina je stvořena k obrazu a podobě Boha.
- Bůh stvořil všechno dobré a také mnohé věci, které my pokládáme za zlé, mají dobré stránky.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když se vás dítě zvědavě zeptá, jak vzniklo nebo jak vznikl svět.
- Když se vaše dítě obává "zlých" lidí nebo zpochybňuje přirozenost věcí.
- Když vaše dítě řekne "to je dobré".

Fascinují nás příběhy o tom, jak něco vzniká. Naše děti jsou u vytržení, když jim povídáme, jak se narodily - kdo všechno byl při tom, v kolik se to přesně stalo, jak to bylo vzrušující. Příběh o vzniku světa je vyprávěn v první kapitole knihy Genesis; slovo "genesis" ve skutečnosti znamená "počátek". Příběh stvoření byl napsán

během babylonského zajetí Židů v letech 597 až 537 před Kristem. Židovské děti se totiž v babylonských školách učily příběh o stvoření podle Babyloňanů, který byl plný krvavých bitev. Babyloňané učili, že lidstvo bylo stvořeno z krve špatného božství. Židovský autor Genesis však chtěl objasnit, že svět stvořil Bůh, který ho i nadále tvoří, a že Boží stvoření je dobré. Oslavujme dnes dobrý Boží svět.

Začátek rozhovoru

Připomeň svému synovi nebo dceři, že Písmo svaté mluví a katolická víra učí, že na počátku stvořil Bůh všechno dobré. Pak se ho zeptej, jestli opravdu věří, že vše bylo stvořeno jako dobré. Zeptej se ho, zda věří, že i on či ona byli stvořeni jako dobří.

Jak pozorně naslouchat

Zpočátku můžeš tuto otázku trochu odlehčit, ale pak se již svého dítěte zeptej vážně, například: "Počkej, teď už vážně, opravdu tomu věříš?" Pokud má tvoje dítě pochybnosti nebo nevěří v přirozené dobro stvoření, nesnaž se ho mermomocí přesvědčit, aby uvěřilo. Vyprávěj mu o tom, co věříš ty a proč. Dej si záležet na tom, aby si tvé dítě uvědomilo, že "dobro", o kterém se hovoří v písmu svatém, není vlastnost člověka ani soubor pravidel, kterých je třeba

se držet; je to dobro, kterým nám Bůh projevuje svou přízeň a lásku. Dobro, o kterém se hovoří v Genesis, je pravou přirozeností člověka, kterou do něj vložil Bůh. Dobro, které je v nás, je obrazem Boží přirozenosti - toto je smysl toho, když se v Písmu říká, že jsme stvořeni k obrazu Božímu.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Bůh stvořil svět a lidi: Gn 1,1- 2,4 a 2,4-25.

Co na toto téma říká Církev

Existují dva odlišné příběhy stvoření. První, popsany v Gn 1,1 - 2,4, vznikl během babylonského zajetí (587 - 537 před Kristem), aby působil proti vlivu babylonské kultury, zvláště jejího násilnického příběhu o stvoření. V první kapitole knihy Genesis čteme, jak Bůh v pokoji tvoří nebe a zemi a jak své stvořitelské dílo každodenně potvrzuje prohlášením, že to, co stvořil, je dobré.

Druhý popis stvoření v Gn 2,4-25 souvisí s příběhem stvoření, který byl napsán dříve, zřejmě za vlády krále Davida a Šalamouna v letech 1005 až 928 před Kristem, a zdůrazňuje, že lidstvo stvořil Bůh, aby se ve spolupráci s ním staralo o zem. Podtrhuje i principiální rovnost mužů a žen.

Člověk je stvořen k Božímu obrazu. To znamená, že jsme si navzájem rovni a že jsme pověřenci Boha; naše chování vůči světu, živým stvořením, jakož i přírodním zdrojům by mělo odrážet to, jak jedná Bůh. Vláda člověka nad stvořeným světem představuje vládu Boha nad všemi věcmi. Základem Boží nadvlády je naše péče o svět, který stvořil Bůh.

Krátká modlitba s dítětem

Děkujeme Bohu za všechno, co stvořil, a za to, že nám pomáhá pečovat o celý stvořený svět:

Bože, děkuji ti, že jsi stvořil zem
jako dobré místo
a za to, že jsi stvořil člověka, aby byl dobrý.
Pomoz mi jednat tak, aby lidé viděli a pochopili,
že jsem stvořen k tvému obrazu. Amen.

Poutní kostel Sedmi radostí Panny Marie

Dnes si představíme poutní místo Panny Marie Sedmi radostí v Malých Svatoňovicích, které jsme navštívili při pouti našich farností 8. května 2015.

Poutní kostel Sedmi radostí Panny Marie situovaný na svahu poblíž pramene dobré vody je barokní stavba z roku 1733, (posvěcen 30. 5. 1734) se sakristií, k níž na severu přisedá kaple svatého Judy Tadeáše. Loď je klasicistní po empírové přestavbě v letech 1830 – 1831. Nad portálem je slepé půlkruhové okno a nad ním letopočet 1830.

Ve východní části areálu se nachází Svatoňovická sedmipramenná "Studánka" která je známa od nepaměti. Už za třicetileté války se zde lidé ukrývali. Na začátku 18. století pozemek kolem pramene patřil usedlosti rolníka Václava Šrejbera. Ten do výklenku nad vraty svého statku chtěl umístit sošku Panny Marie. Lidé, kteří chodili kolem jeho statku ke studánce, přesvědčili hospodáře, aby sošku zavěsil na suchou třešeň, která stála nad studánkou. Roku 1709 v kruté zimě třešeň zmrzla a zůstala už suchá. Na ní v neděli 27. října 1715 sedlák Václav Šrejber zavěsil dřevěnou skříňku se soškou Panny Marie.

Kostel Sedmi radostí Panny Marie v Malých Svatoňovicích

Za pět dní po vyvěšení sošky došlo k uzdravení Davida Dröschela ze Slavětína za Radvanicemi. Trpěl epilepsií a měl chromé nohy i ruce. Zdálo se mu, že je ve Svatoňovicích u studánky a nad ní na suché třešni je soška Panny Marie. Hlas jej vybízel, aby tam šel, vodou ze studánky se omýval a pil ji. Když bude s důvěrou prosit, na přímlovu Panny Marie mu Pán Bůh dá zdraví. Až když se sen ještě dvakrát opakoval, nechal se na slavnost Všech svatých 1. listopadu 1715 dovézt na trakaři do Svatoňovic ke studánce, vodou se omýval, pil ji, vroucně se modlil k Panně Marii a skutečně se uzdravil. Domů se už vrátil pěšky. V následujících letech pracoval v Trutnově a okolí bez nejmenší známky dřívější nemoci. Roku 1716, po sedmi letech, co třešeň byla suchá, na sv. Jana Křtitele 24. června třešeň rozkvetla na sedmi větvích a na sv. Václava 28. září se na ní červenaly třešně.

Podle internetu připravila Natálie Matoušková

Co jsme prožili

Poutní mše svatá ve Žďárci

Slavnostně vyzdobený kostel sv. Petra a Pavla ve Žďárci při poutní mši svaté

V neděli 28. 6. 2015 se ve slavnostně vyzdobeném farním kostele sv. Petra a Pavla ve Žďárci konala poutní mše svatá. Věřící zaplnili nejen kostel ale

i prostor před ním. Stalo se již tradicí, že obětní dary při poutní mši svaté přinášejí dívky v krojích.

Tradiční pouť ve Skryjích

Poutní mše svatá u kapličky sv Cyrila a Metoděje ve Skryjích

V neděli 5. 7. 2015 proběhla tradiční pouť ve Skryjích. Na slavnostní bohoslužbě s naším panem farářem P. Křivým se u kapličky sv. Cyrila a Metoděje sešlo více než 200 věřících.

Poutníci z Olší přichází ke kapličce sv. Cyrila a Metoděje ve Skryjích

Poutní mše svatá na Litavě

V sobotu 25. července 2015 v 16 hodin odpoledne jsme již potřetí slavili poutní mši svatou k patronce naší kapličky svaté Anně.

Křesťané se prý ke svaté Anně chodí modlit za déšť a ochranu před bouřkou a tak to v tento den skutečně bylo. Dopoledne během chystání slavnosti začalo pršet, po delší době sucha, a i když se dělalo dusno jak před bouřkou, bylo odpoledne krásné počasí. Mši svatou sloužil náš pan farář P. Křivý.

I letos na tuto pouť přišlo mnoho místních obyvatel, také několik rodáků a poutníků z okolí.

Po mši svaté bylo připraveno pohoštění, které s láskou napekly místní hospodyňky. Potom jsme se přesunuli pod místní hasičskou zbrojnicí, kde jsme poseděli až do večerních hodin.

Velký dík patří všem, kteří jakýmkoliv způsobem s přípravou pouti pomáhali.

A. Bednářová

Poutní mše svatá u kapličky sv. Anny na Litavě

Pouť v Boru

V sobotu 15. srpna 2015 byla sloužena mše svatá v kapli Nanebevzetí Panny Marie v Boru, kterou sloužil pan farář Pavel Křivý.

Přes tropické počasí se mše svaté zúčastnilo asi 25 věřících nejen z Boru. Slavnost hudebně doprovodily a zpívaly A. Balášová a H. Bednářová z Olší.

Po obřadu pozvala pana faráře na pohoštění paní V. Šilhanová.

Ing. Z. Holeček

Poutní mše svatá u kaple Nanebevzetí Panny Marie v Boru

Pouť v Tišnovské Nové Vsi

Dne 16. 8. 2015 se v Tišnovské Nové Vsi uskutečnila za účasti náměstka hejtmana Jihomoravského kraje Ing. Stanislava Juránka poutní mše svatá, která byla spojena se znovu vysvěcením zrekonstruované kaple.

Kaple zasvěcená Panně Marii byla dostavěna v roce 1911. V uplynulých letech probíhala její oprava. Nejprve byla provedena rekonstrukce stavební části včetně podřezání obvodového zdiva a vložení nové vodorovné izolace. Následovaly práce na interiéru kaple. Kompletně byla zrestaurována umělecká výmalba, byl zrenovován oltář a ostatní vnitřní vybavení.

Akce, která se konala za hojné účasti věřících, se vydařila a kaple může po několika letech oprav opět sloužit svému účelu.

M. Kadlecová

Pohled na oltář v zrekonstruované kapli Nanebevzetí Panny Marie v Tišnovské Nové Vsi

Pohled do historie

V pohledu do historie žďárecké farnosti pokračujeme rokem 1951. Farářem zde byl P. Josef Marek.

Léta Páně 1951

Leden 1951 jako jarní měsíc, málo sněhu, zase roztál sníh a z vody jinovatka. V lednu 1951 proces na Slovensku s 3 biskupy, Vojšašák 25 let, Pavel Gojdič, řeckokatolický biskup a světicí Buzalka doživotí.

26. 1. 1951 se vrátil varhaník Josef Kouřil, za jeho nepřítomnosti vedl funkci varhaníka František Hrdlička, bývalý varhaník v Michálkovicích, nyní na pensi ve Žďárci. Zůstal varhaníkem po celý rok 1951, jelikož varhaník Kouřil Josef potřeboval zotavení. Rok 1951 celkem suchý – obilí se dobře sklídilo, brambor bylo dosti, ovoce velmi málo. Od 5. 3. do 18. 3. 1951 byl farář na školení v Praze v semináři v Dejvicích. 16. 10. 1951 zemřel dp. Arnošt Příbyl farář v Heřmanově, pohřben 18. 10. po převozu v Prosetíně. Farář i pan rada Filip Macek se účastnili pohřbu.

27. 9. 1951 se účastnil farář sjezdu katolického duchovenstva v Praze. Byli přítomni z okresu: pan děkan Leopold Šimka, P. Josef Válka, farář tišnovský, P. Jan Fejta, farář deblínský, P. Ludvík Pešek, farář štěpánovský, P. Formánek, kaplan lomnický. Farář od září jezdil zastupovati nemocného P. Josefa Báčku do Kuřimské Nové Vsi a P. Filip Macek do Heřmanova zastupoval onemocnělého administrátora P. Josefa Wágnera od listopadu 1951.

19. 12. vznikl oheň v sakristii v Dolních Loučkách po pohřbu, asi od uhlí z kaditelnice. Shořely pluviály ve skříni, antipendia, oblečení, některé ornáty, kazatelna, 2 nové misály, i kalich se ohněm rozpustil ve skříni a písňaly ve varhanách, škoda aspoň 500.000 – 800.000 Kčs je kryta pojištěním. Farnost dala 2.000 Kčs na poškozený kostel.

Koupen nový rozžehák za 365 Kčs, starý dán do Tišnovské Nové Vsi, 1 aspergil postříbřený od charity Tišnov za 190 Kčs, farář natřel vrata do dvora, dvěře na dvůr, rýny na dvoře i dvěře k holubníku a k pící. V prosinci postavil Antonín Vojta, nový chlév pro 2 kozy. Vázané vklady byly soustředěny na arcibiskupskou konzistoř Praha č. ú. 39660 (dáno 90.167,80 Kčs staré měny). U nás Krajský národní výbor dal faráři mimořádný příspěvek 23.500 Kčs, za který farář postavil nový drátěný plot rámový před farou, drátěný plot u zahrady od Melichara ke stodole farské a plot drátěný

mezi dvorem a zahradou. Vše stálo 37.176 Kčs. Stavbu prováděl František Dolíhal z Vidonína jeho účet 30.720 Kčs.

77,50 m drátěného plotu, 180 cm výška, 1 bm	182 Kčs	14.105,- Kčs
1 brána velká do zahrady		3.200,- Kčs
1 brána menší		1.200,- Kčs
36 bm rámový plot, 1bm za	245 Kčs	8.820,- Kčs
1 vstupní branka		2.400,- Kčs
barva a fermež		575,- Kčs
dovoz materiálu		420,- Kčs
Celkem		30.720,- Kčs

Schodek uhradil farář ze sbírek kostelních.

Farář sám rozbořil cihlové pilíře a cihly očistil a složil k potřebě pod kůlnu. Za pomocné práce obdrželi: Havlát z Vidonína 1.000 Kčs, Vojtěch 1.000,- zedník Dolíhal z Heř. Nové Vsi 900 Kčs, zedník Musil 300 Kčs, písek 2.000 Kčs, bourání 1.000,-, cement 1.000 Kčs. Stavba započala v říjnu a počátkem listopadu bylo vše zabetonováno, díky pěknému počasí. Vánoce byli bez sněhu i bez mrazu.

V roce 1951 dostal kostel z akce VK jednu monstranci, starou monstranci poslal do Prahy na čištění a též 2 křížky (1 reliquiář)

Zpracoval: R. Mašek

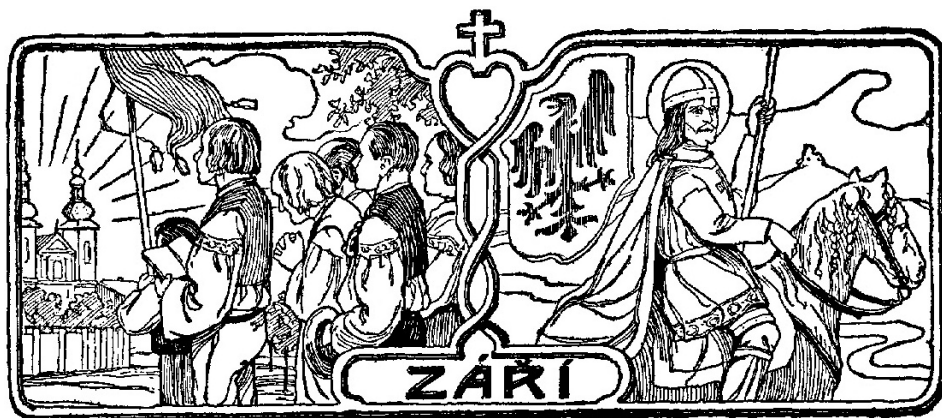
~. ~. Léta Páně 1951. ~. ~

leden 1951 jako jarní měsíc, málo sněhu, jase roztál sněh a zgrady jina-
ratko. V lednu 1951 proces na slatenskú s 3 biskupy, teptašák cestet,
Pavel Gajdič, řecko-katoličský mškap a srěkei Buzalka doživotí.

26. 1. 1951 se vrátil varhaník Josef Kouřil, gajcho nepřítimnost
redl funkcei varhaníka František Hrdlička, žptolý varhaník v
Michalí Kovicích, nyní na pensii ve Žďárci. Zůstal varhaníkem počely

rok 1951, jelikož varhaník Kouřil Josef, patřičoval gatarení. Rok 1951 celkem
suchý - odili se dobře sklídilo, brambor bylo dosti, ovoce velmi málo. Od 5.3.
do 18.3. 1951 byl farář maškoleni v Praze v semináři v Dejvicích. 16.10.

Začátek zápisu ve farní kronice pro rok 1951

Pranostiky:

1. září: sv. Jiljí, opata ve Francii (+ 700)

Svatý Jiljí své počasí pevně drží.

Jaké počasí Jiljí ukazuje, takové po celý měsíc dodržuje.

Je-li Jiljí jasný den, krásný podzim zvěstujem.

2. září: sv. Štěpána, krále uherského (+ 1038), nyní 16.8.

Na svatého Štěpána krále je už léta namále.

3. září: sv. Mansueta (Miloslava), biskupa ve Francii (+ asi r. 375)

Na svatého Mansueta je po létě veta.

4. září: sv. Rozálie, panny, poustevnice na Sicílii (+ ve 12. století)

Na svatou Rozálii všude se ozimy sijí.

8. září: Narození Panny Marie

Neprší-li o Marie narození, bude suchý podzim.

Panny Marie narození - vlaštoviček rozloučení.

O Marie Narození vlaštoviček tu více není.

Prší-li na Panny Marie narození má déšť osm neděl trvání.

10. září: sv. Mikuláše Tolentinského, řeholníka v Itálii (+ 1306)

Neprší-li o Mikuláši, bude suchý podzim.

14. září: Povýšení svatého Kříže

Po svatém Kříži podzim se blíží.

Na Povýšení svatého Kříže odkud fouká vítr, odtud přijde drahota.

15. září: Panny Marie Sedmibolestné

Od Panny Marie Sedmibolestné teplota rychleji poklesne.

16. září: sv. Ludmily, matky a mučednice (+ 921)

Svatá Ludmila deštěm obmyla.

Svatá Ludmila medu do řepy nalila.

21. září: sv. Matouše, evangelisty (+ kolem r. 70 v Habeši)

Pohoda o svatém Matouši čtyři týdny se neruší.

Svatý Matouš svačiny zakous.

Svatý Matouš den krátí a svačinu hatí.

Na svatého Matouše se každé jablko ukouše.

22. září: sv. Mauricia (Mořice), plukovníka a druhů, mučedníků ve Švýcarsku, (+ ve 3. st.)

Na svatého Mořice nesej pšenice, bude samá metlice.

26. září: sv. Cypriána, mučedníka v Malé Asii (+ 304) nyní 17.9.

Na svatého Cypriána chladno bývá často zrána.

27. září: sv. Kosmy a Damiána, lékařů, mučedníků v Sýrii (+ 287)

Na Kosmu a Damiána studeno bývá zrána.

Na sv. Kosmu a Damiána má být řepa vybírána.

28. září: sv. Václava, českého knížete, mučedníka (+ 929), patrona Čech

Na svatého Václava pěkný den, přijde pohodlný podziměk.

Svatý Václav v slunci září, sklizeň řepy se vydaří.

Svatý Václav víno chrání, po něm bude vinobraní.

Přijde Václav - kamna připrav.

Na svatého Václava každá pláňka dozrává.

Svatý Václav tady - uklízí hady.

29. září: sv. Michaela, archanděla

Svatý Michal kupy z pole spíchal.

Svatý Michal rozsvítí svíčku.

Zmoknou-li Michalu křídla, bude o vánocích zem rozbředlá.

Je-li o Michalu jasná noc, zvěstuje to zimy moc;

je-li mlhavá a vlhká, nebudou chladna velká.

30. září: sv. Jeronýma, kněze a učitele církve, rodem z Dalmácie (+ 420)

O svatém Jeronýmu připravuj se už na zimu.

Na svatého Jeronýma stěhuje se k nám už zima.

Měsíc září všeobecně:

Co srpen nedovařil - září nedosmaží.

Teplé září - dobře se ovoci i vínu daří.

Září - víno vaří.

Na dešti v září rolníku moc záleží.

Po hojných deštích v září osení zimní se podaří.

Bouřka v září - sních v prosinci.

Teplé září - říjen se mračí.

Divoké husy na odletu - konec babímu létu.

PRO DĚTI

BRÁNA DNE

Tak můžeme nazvat rozhovor s Otcem, kterým je modlitba Otče náš. Každý měsíc vyřeš úkoly z této dvou stránky a přines výsledky do konce měsíce na faru. Správní luštitelé budou před vánocemi zařazeni do vánočního losování o tablet a další ceny!

A ODPUSŤ NÁM NAŠE VINY

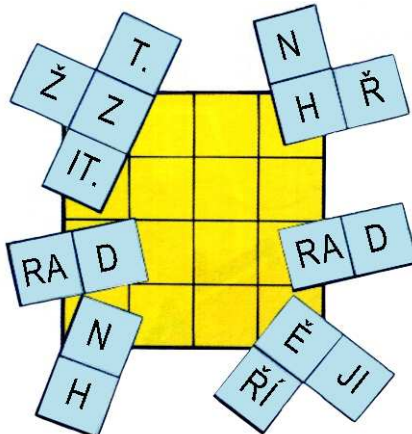
Bůh je láska. Tato láska se nejvíce projevuje v jeho odpouštění. Bůh nám chce vždycky odpustit - ale chceme to i my? Jak často si zpytovat svědomí? Jak často se zpovídáme (pokud jsme již byli u prvního svatého přijímání)?

Úkol na měsíc:

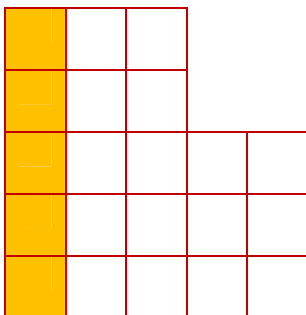
Najdi si jedno odpoledne čas a věnuj ho opravdu upřímnému zpytování svědomí s pomocí zповědního zrcadla (můžeš ho najít v Kancionálu). Popros Nebeského Otce o odpuštění. Pokud můžeš, přístup ke svaté zpovědi. Potom zkus kresbou vyjádřit svou radost z Božího odpuštění.

Pán Bůh nám odpouští i ty nejtěžší přestupky - důležité je, abychom jich skutečně litovali a abychom byli odhodláni vyhybat se zlu a všemu, co k němu vede. Svatý Dominik Savio své odhodlání myslel opravdu vážně.

Pokud správně položíš rozdělené části čtverce, dozvíš se, jak znělo jeho životní heslo.

V evangeliích se můžeme dočíst o odpuštění - o tom, jak odpuštění dokázalo změnit život mnoha lidem. *Jednoho z nich skrývá i naše tajemka.*

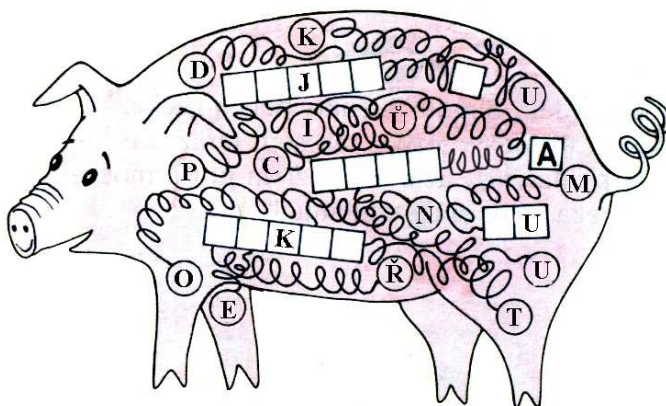
2. Noeho syn

snacha Noemi

strom v zahradě Ježíšova zatčení

Lazarova sestra

mužské jméno užívané v morseovce

Každý z nás už asi pocítil radost z odpuštění. Oč větší je radost, když nám odpustí Bůh! Je třeba se jen odhodlat. Tak jako marnotratný syn.

Když do prázdných okének doplníš k nim příslušející písmena, dozvíš se, co tento marnotratný syn řekl, když se rozhodl změnit svůj život.

NEZAPOMEŇ!

**NENAŘÍKEJ NAD TEMNEM VE SVĚTĚ,
ROZSVIŤ RADĚJI SVĚTLO.**

(J. Keller)

*Abychom uměli přemáhat zlo, musíme se vždy
rozhodovat pro dobro.*

A dobro začíná odpuštěním.

Co nás čeká

V církevním životě

Žehnání aktovek

V neděli 6. září ve 14:00 v kostele v Dolních Loučkách budeme prosit o dary Ducha Svatého pro školáky a žehnat aktovky. Potom bychom se přesunuli na farní dvůr, kde, najdou-li se ochotní lidé, kteří vše zajistí, bychom opekli špekáčky a tak zakončili letošní velké prázdniny. Táborák je přesunut z původního termínu (30.8.)

Děkanátní pouť v Předklášteří

V sobotu 19. září v 9:00 mše svatá a po ní různé workshopy.

Pouť a žehnání obnovené kaple ve Vratislávce

Mše svatá 26. září v 15:00 hod.

Pouť ve Žďárci Ostrově

Mše svatá 28. září. Hodina bude upřesněna.

Ve světském životě

Společný farní den všech farností ve Žďárci

V neděli 20. září začneme ve 14:00 hod. v kostele. Termín přesunut ze srpna.

Murphyho zákony: Evangelizátoři a evangelizace

Evangelizace jako nástroj jednoty:

V jedné věci jsou věřící s nevěřícími plně zajedno: nemají rádi evangelizace.

Patový zákon prof. Tomáše Marného o evangelizaci:

Čím více se křesťanům otlouká o hlavu, že by měli evangelizovat, tím méně evangelizují a naopak: čím méně se jim to otlouká o hlavu, tím ještě méně evangelizují.

Osvícený postřeh prof. Hlobavého:

Problém bude zjevně někde jinde....

1. Murphyho zákon o evangelizátorech:

Čím méně zralosti lidské i duchovní, tím větší horlivost k obrácení druhých. (Opačná úměra ovšem neplatí.)

2. Murphyho zákon o evangelizátorech:

Čím více si křesťan myslí, že vlastní plnost pravdy, tím více se pravdě vzdaluje.

Zákony o evangelizátorech polopaticky:

Většina těch, kdo se považují za duchovně „in“ jsou ve skutečnosti duchovně „out“, a naopak: většina těch se považují za spíše „out“, bývají v očích Božích poměrně „in“.

Zákon neslučitelnosti vyššího vzdělání a schopnosti evangelizovat:

Schopnost a ochota evangelizovat jsou nepřímo úměrné teologickému vzdělání křesťana. Jinými slovy, z dosud neprobádaných důvodů se schopnost a ochota evangelizovat uměňují se vzrůstajícím IQ a teologickými vzděláním.

Votípkův paradox:

Ovšem schopnost evangelizovat u jedinců s nižším IQ a s absencí teologického vzdělání – vlastně také nic moc.

Charoušův univerzální princip duchaplné evangelizace:

Rozhodujícím faktorem evangelizace je stejné působení Ducha svatého.

Z knihy Murphyho zákony o církvi, Tomáš Marný z Bludovic